

ΟΙ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΣΤΙΣ ΕΠΑΛΕΞΕΙΣ

Τους δύο τελευταίους μήνες η πατρίδα μας πέρασε - και περνάει ακόμη - μια μεγάλη εθνική κρίση με αποκορύφωμα το θερμό επεισόδιο της βραχονησιώδας Ίμια και την απώλεια των τριών γενναίων αξιωματικών του Πολεμικού μας Ναυτικού.

Όταν το θερμόμετρο των σχέσεών μας με την Τουρκία ανεβαίνει, πολλών τα βλήματα στρέφονται σ' εμάς τους Μικρασιάτες, ως μια "αμέσως ενδιαφερομένη" μεγάλη μερίδα πληθυσμού, που δεν έχει ξεχάσει, ή που δεν θέλει να ξεχάσει τον ξεριζωμό.

Η "Σπάρτη της Ανατολής", ως έκδοση της Ενώσεως των από τη Σπάρτη Μ. Ασίας καταγομένων (και των γεννημένων φυσικά), αποφεύγει συστηματικά να χρησιμοποιεί τις στήλες της για γενικότερα θέματα πολιτικής, ακριβώς γιατί άλλη είναι η σκοπός ή άλλα τα μέσα πραγμάτωσής τους που δέχεται το Καταστατικό μας.

Όμως τα εθνικά θέματα είναι επάνω και πέραν της πολιτικής. Ωστόσο και σ' αυτά χρειάζονται αυτοσυγκράτηση κι αυτογνωσία, αφού θα ήταν εξωπραγματικό κι όχι πολύ σοβαρό να προσπαθούμε μέσα από την εφημερίδα μας με την περιορισμένη εμπέδεια και κυκλοφορία να παρουσιάζουμε θέσεις και να υποδεικνύουμε λύσεις.

Ασφαλώς κι έχουμε άποψη και ασφαλώς μπορούμε ενυπόγραφα να την καταθέσουμε ή προφορικά να την αναπτύσουμε. Ίσως αλλού. Και υπάρχει και δευτεροβάθμιο όργανο των προσωπικών σωματείων, που θα πρέπει αυτό ασφαλώς να διατυπώνει με σοβαρότητα και προσοχή τις ιδέες και τις θέσεις των μικρασιατών και ιδιαίτέρως των μικρασιατικών σωματείων, ώστε να φαίνεται χωρίς υπερβολές και ηλεκτικές ακροβασίες η σημερινή "ιδεολογία" μας.

Η Ένωση Σπάρτης Μ. Ασίας στα 63 χρόνια της ζωής της στοιχήθηκε πάντα κοντά και δίπλα στους καημούς και τις αγωνίες της προοφυγιάς. Υποστήριζε ολόθερμα τους αγώνες τους για μια καλύτερη ζωή στην καινούργια πατρίδα, χάρηκε και χειροκρότησε τις διακρίσεις και τις επιτυχίες τους σ' όλους τους τομείς. Και ποτέ δεν ξέχασε την Πατρίδα. Οργάνωσε 4-5 ταξίδια εκεί. Εξέδωσε σημαντικά βιβλία Σπαρταλήδων Συγγραφέων και ιστορικών, που έκαναν ευρύτερα γνωστή την ιστορία της και τον πολιτισμό της. Και βέβαια ανέπτυξε στο Πνευματικό της Κέντρο, στη Ν. Ιωνία, ένα μεγάλο πλέγμα εκδηλώσεων, που στόχευαν ακριβώς στη διάσωση, διατήρηση και διάδοση των θών, εθίμων και παραδόσεών της.

Όλα αυτά σε επίθετο σοβαρό, απομακρυσμένο από ακρότητες και εθνικιστικές, χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο, κορώνες.

Η πατρίδα μας δε' θα ξεχαστεί, όσο αυτή θα ζει στις καρδιές μας. Κι όσο εμείς θα βιώνουμε τις παρακαταθήκες της. Μας επιβλήθηκε ο ξεριζωμός. Οι πολιτικές των μεγάλων μας κατέδικασαν. Ωστόσο δεν τρέφουμε αυταπάτες. Η πατρίδα μένει για μας ως μια μεγάλη ιδέα με την έννοια μιας πολιτισμοποιού δύναμης.

Και βέβαια για να μην υπάρξει παρανόηση: εάν η Ελληνική Πατρίδα, ποτέ χρειασθεί - που απευχόμαστε - να καλέσει τα παιδιά της να υπερασπιστούν τα εθνικά εδάφη και ιδιαίτερα αυτά που αντικρίζουν τις μικρασιατικές ακτές, οι μικρασιάτες ασφαλώς θα είναι οι πρώτοι που θα απεύσουν να πολεμήσουν. Και ανάμεσά τους περήφανα διεκδικώντας, όπως πάντα, καλή σειρά, οι Σπαρταλήδες.

H ΕΝΩΣΗ ΣΠΑΡΤΗΣ Μ. ΑΣΙΑΣ

σπαρταλήδικα

ΣΥΧΝΑ στο παρελθόν είχαμε αναφερθεί στην αρχική ονομασία "Νέα Πισιδία", που είχε δοθεί κατά την ημέρα των εγκαινίων στο Συνοικισμό, ο οποίος τότε λεγόταν "Ποδαράδες" και αργότερα βέβαια ονομάστηκε Νέα Ιωνία.

Εγκαινίων που έγιναν την 27η Ιουνίου του 1923 παρόντων του τότε αρχηγού της Επαναστάσεως Νικόλαου Πλαστήρα, του τότε πρωθυπουργού Στυλιανού Γονατά, των υπουργών Δοξιάδη και Σιδέρη και του Αμερικανού πρεσβευτή στην Πόλη, του Μορκεντάου, στο ύψος της δεξιάς πλευρά του αργότερα εγιναισθέντος ναού των Αγίων Αναργύρων.

Αυτά διηγείται ο Παπαιώακειμ Πεσματζόγλου, ο ιδρυτής και θεμελιωτής της Νέας Ιωνίας, ο οποίος ύστερα από μια σύντομη προσφώνηση είχε ζητήσει ο συνοικισμός να ονομασθεί "Νέα Σπάρτη", προκειμένου να συνδεθεί το όνομα με την εξαιρετική μάρκα των χαλιών "Σπάρτα χαλσι". Ο Νικόλαος Πλαστήρας, ορθώς αντιπρότεινε το "Νέα Πισιδία", που έγινε δεκτό με χειροκροτήματα και ετούτο το όνομα χαραχθηκε στην πλάκα των θεμελίων.

Λέγαμε λοιπόν ότι η ιστορική αλήθεια αξιών, έστω και καθυστερημένα το "Νέα Πισιδία" να βγει πάλι στο φως, από το βάθος του λάκκου που είναι χωμένη.

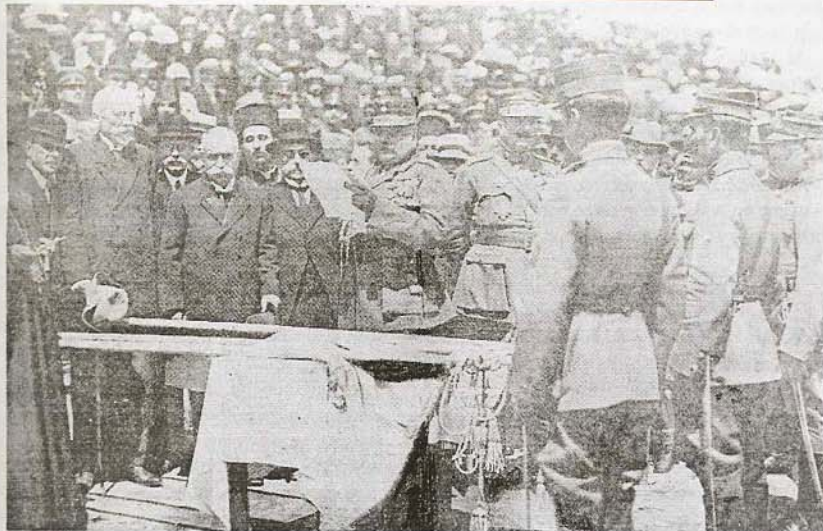
Πολλοί μας κατελόγισαν ρομαντισμό ή υπερβολικό τοπικισμό κ.λπ. Μερικοί ακόμα έδειχναν να δυσπιστούν και για την αλήθεια των ιστορημένων πραγμάτων.

Έτσι, αν μη τι άλλο, είναι ξεχωριστά σημαντικό που σε διάστημα λίγων μηνών η "Νέα Πισιδία" κι οι Σπαρταλήδες ιδρυτές της Ν. Ιωνίας έρχονται στην επικαιρότητα μέσα από βιβλία και δημοσιεύματα μη Σπαρταλήδων, όσο και διακεκριμένων ανθρώπων του Πνεύματος και της Τέχνης.

Αναφέρομαι στον ακαδημαϊκό, το γνωστό λογοτέχνη κ. Τάσο Αθανασιάδη, ο οποίος στον 3ο τόμο του έργου του "Τα παιδιά της Νιόβης" παραθέτει εκτενέστατη περιγραφή των εγκαινίων της πόλης και στην προσωνομιά της "Νέα Πισιδία" κι αναφέρονται ακόμη σε έρευνα της εφημερίδας "ΤΑ ΝΕΑ" (20.3.1996) του κ. Λευτέρη Παπαδόπουλου, η οποία μιλάει για τη Νέα Ιωνία και τους ιδρυτές της Σπαρταλήδες.

Ήδη έχω μιλήσει από το προηγούμενο φύλλο και για την κ. Ιριγένεια Χρυσόχοδο, η οποία στη β' έκδοση του έργου της "Εδώ Σμύρνη... εδώ Σμύρνη" (1995) αφιερώνει 6 σελίδες για τη "Νέα Πισιδία", την κατοπινή Ν. Ιωνία και τους Σπαρταλήδες.

Λοιπόν... Λοιπόν ούτε ονειροπόλοι (αλήθεια, θάταν κακό;) ούτε αθεράπευτα τοπικιστές είμαστε. Απλά, την ιστορική αλήθεια καταθέτουμε. Και αναμένουμε δικαίωση...

Μια απίθανη, ιστορική φωτογραφία: ο αρχιστράτηγος Παρασκευάσιμος παραδίδει τις σημαίες των Συνταγμάτων Μεραρχίας Σμύρνης (23-4-1920). Στο άκρο αριστερά δίπλα στον ελάχιστο διακρινόμενο μητροπολίτη Χρυσόστομο, ο συμπαιρωτής μας δημογέροντας Σμύρνης Γεωργάκης Κλημενίουλου

σπαρταλήδικα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

ΠΕΝΤΕ χρόνια κιόλας συμπληρώθηκαν τον περασμένο Μάρτι από τότε που έφυγε ο Βασίλης Βασιλειάδης. Ο αξιότερος ως τα τώρα ζωγράφος, σκηνογράφος, εικαστικός της πόλης μας. Ένα πνεύμα σπιθηροδόλο, "ανορθόδοξο", ασυμβίβαστο, "αναρχικό εν τάξει". Ένας γλυκύτατος άνθρωπος. Ένας δημιουργός.

Τον θυμηθήκαμε τούτες τις μέρες της άνοιξης εμείς οι Σπαρταλήδες, γιατί ποτέ δεν έλειπε από τις εκδηλώσεις μας. Με τις πνευματώδεις, όλο ευφρόσυνο σαρκασμό, παρατηρήσεις του, τις υποδείξεις του και την απέραντη αγάπη του για την ανξέκαστη πατρίδα του πατέρα του.

Μαθαίνουμε πως θα ξανάρθει σύντομα κοντά μας με μια μεγάλη έκδοση του έργου του από το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου. Μακάρι...

ΤΟ ΧΑΛΙ είναι ένα θέμα που ειλικρινά δεν μπορεί να λείπει από την εφημερίδα μας. Όλοι καταλαβαίνουμε το λόγο. Ότι έρχεται ως στοιχείο ιστορίας και πολιτισμού από την αληθινή πατρίδα, έχει πάντα προτεραιότητα στη θεματική μας.

Ο κ. Ευάγγελος Σπάρταλης, συμπατριώτης και μέλος από τη Ρόδο, μας έστειλε με φαξ ένα σπουδαίο ντοκουμέντο: ένα δημοσίευμα της εφημερίδας "Ροδιακή" του 1915, όπου παρουσιάζονται ειδησεογραφικά τα εγκαίνια του ταπητουργείου της "Εργάνης", σωματείου κυριών και δεσποινίδων της Ρόδου.

Το δημοσίευμα λοιπόν επί λέξει αναφέρει και τα εξής: "Ητύχησε μάλιστα ακόμη και να εξεύρη και το κατάλληλον δια την διδασκαλίαν της ταπητουργίας πρόσωπον εν τω προσώπῳ της κ. Μαρίας Παπαδοπούλου, ομογενούς εκ Σπάρτης της Μικρασίας, αναλαβούσης την διδασκαλίαν της δωρεάν...".

Να λοιπόν που αρκετά χρόνια από την Καταστροφή μια αξιόλογη Σπαρταλή διδάσκει την Τέχνη του χαλιού εκτός Σπάρτης και μάλιστα σε σωματείο κυριών και δεσποινίδων και βεβαίως δωρεάν...

Με όλες μου τις ευχές
και το "Χριστός Ανέστη"

Σας χαιρετώ

Ο Πρόεδρος της Ένωσης
Χάρης Σαπουνηζάκης

Η ΣΠΑΡΤΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Τριμηνιαία έκδοση της
Ένωσης Σπάρτης Μ. Ασίας & Περιχώρων

Υπεύθυνος:
ΧΑΡΗΣ ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΗΣ
Αλασσάτων 23
Τηλ.: 27.70978

Φωτοσύνθεση - Όφρατ
Σταμάτης Χατζηγιάννης
Κομανών & Σινοπούλου 40, Περισσός
Τηλ. 21.85.355-6

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

• Ο **Βασίλης Βογιατζόγλου**, ο πολυγραφότατος και πολυβραβευμένος συμπατριώτης μας συγγραφέας, ιστορικός μελετητής και ποιητής, δε χρειάζεται βέβαια ιδιαίτερες συστάσεις και παρουσιάσεις.

Ξεχωρίζουμε από την τελευταία του δουλειά δύο έργα: το ποιητικό "Οι λόγοι του Αρχάγγελου" και το ιστορικο-λαογραφικό: "Η Αλάια της Μ. Ασίας".

Οι "λόγοι του Αρχάγγελου" είναι μια γεμάτη παλμό επίκληση στον Ελληνισμό που χάνεται. Βαθιά ελληνολάτρης ο ποιητής αγωνιά για την έκπτωση των αξιών και των ιδανικών και σάλπιζει άσμα πένθιμο μαζί και διθυραμβικό. Παλιά κλέη και καινούργιες συμφορές. Οργή, κατάρα, αστροπελέκι. Λυγμός μαζί και αίνος. Αποκάλυψη του Ιωάννη, δημοτικό τραγούδι, μαζί κι Ελύτης.

Κάπου είχα πει και δε διαστίζω να το ξαναπώ: μόνο και μόνο ετούτο το λιγοσέλιδο έργο νάχε δώσει ο ποιητής, ακούστε για να καταβουθεί.

Ακουστέ το λόγο του:

«*Πατριίδα μου ηλιόγεννητη και μανρομαντη-
λούσα / πάνω στην πέτρα σου το φως λαξεύεις
κι απαντέχεις / στον όρθορ' και στ' απόδειπνο,
στη λειτουργιά, τη σχολή / μ' ένα σταμνί στο
φιλατρό κι ένα καλάθι ρόδια / με μια κολώνα
δωροκή, μ' ένα σγορόρ σταφύλι / χροινά λαχτά-
ρησα να πιω στο φως σου την αλήθεια / να βρω
την έρημη ρίζα μου, τ' άραχλο ριζικό μου, / γιατί
θεοί με γέννησαν, νεράδες μ' αναθρέψαν / στον
Ταύρο και στον Όλυμπο, στον Πόντο, στον Ευ-
ρώτα...»*

Παρασυρμένος ηθελημένα από τον οίστρο του του ποιητικό, ο Βάσος δίνει μια ποιητική διάσταση και στο ιστορήματά του: "Η Αλάια της Μ. Ασίας". Ωστόσο πρόκειται για μια ακόμα σημαντική κατάθεσή του στο χώρο της μελέτης της ιστορίας και του πολιτισμού των αξέχαστων μικρασιατικών πατριδών και μάλιστα εκείνων που η έρευνα ακόμη δεν είχε δώσει και γραπτά τεκμήρια.

Η "Αλάια" η παμειορφη αυτή πολιτεία της ζεστής θάλασσας του Νότου, προβάλλει μέσα από τις σελίδες αυτού του έργου, ντυμένη με τη διαχρονική της φορεσιά.

Νομίζω ότι αν και αυτό καθαυτό το έργο είναι άτακτες και αναντίει, οι Αλαγιώτες φίλοι μας θα πρέπει να ετοιμάζονται και για κάτι πλατύτερο κι εκτενέστερο ίσως. Η αρχή έγινε...

• Ο **Γιάννης Κορίθης**, είναι παλιός Ιωνιώτης. Είναι συγγραφέας, ποιητής, ανθολόγος, εκδότης. Μας χάρισε τελευταία ένα ποιητικό έργο, που το τύπωσε ο ίδιος με ξεχωριστή επιμέλεια, τη "Νύχτα της θάλασσας".

Η "Νύχτα της θάλασσας" είναι μια συνάντηση ποιημάτων από διάφορες περιοχές: Το συναίσθημα, το βίωμα, το φιλοσοφημένο λόγο, την κοινωνική έρευνα, την αγωνία. Κοινός παρονομαστής: η αμεσότητα της γραφής. Οι λέξεις ακολουθάνε η μια την άλλη, χωρίς να νοιάζονται για συνειρμούς και χρώματα. Κάτι

εσώτερο τις ωθεί. Και μορφοποιούνται χωρίς δύσκολο τοκετό.

Ένα ποίημα. Το "Μικρασία". Στη μνήμη του πατέρα του:

Ήταν η νύχτα που μας έδερε

Εκείνοι έδειχναν τα δόντια τους και χτυπούσαν την καρδιά μας

Σε κάθε γωνιά σκεπτόταν ο θάνατος και δίπλα τον οι νέοι δήμιοι

Όλοι εκείνοι που χασκογελούσαν στην καταστροφή μας.

Κανένα χέρι δεν έδειχνε το φως

κανένα πρόσωπο την ελπίδα.

Χαμένοι, ανάκλιτοι, ξένοι στα σπίτια μας

κουβάρι από πτώματα κι απελπισία...

• Ο σπουδαίος λογοτέχνης και ερευνητής **Βασίλης Λαζανάς**, μας έστειλε δύο βιβλία του:

α) Το έπος "Η πολιορκία της Κορίνθου" του Λόρδου Βύρωνα, με εκτενή προλεγόμενα για τη ζωή, το έργο και την προσωπικότητα του γνωστού φιλέλληνα και βέβαια την έμμετρη μετάφραση του έπους και β) το έργο "Χέρομαν και Δωροθέα" του Γκαίτε, πάλι με εκτενή προλεγόμενα για τη ζωή και το έργο του μεγάλου Γερμανού ποιητή και την έμμετρη μετάφραση του έπους.

• Ο **Χρήστος Κατοιγιάννης**, ο καλός φίλος ποιητής, μας στέλνει την καινούργια δουλειά του, τη συλλογή "Αγνώστου διαμονής".

• Ο λυκαίωρχης κ. **Πάνος Κοκκανόπουλος**, μας στέλνει την ποιητική του συλλογή "Ροδιά και κάχτος". Μέσα σ' αυτήν είναι και το γνωστό ποίημα: "Ροδιά τετραάκλινη" που μελοποίησε ο Μίχης Θεοδουράκης.

• Ο γιατρός-συγγραφέας κ. **Κ. Κονταξόπουλος** μας στέλνει το τελευταίο του θρησκευτικό έργο "Από το νέφος του αγίω".

• Η κυρία **Μαρίνα Ζωγράφου** μας καταθέτει, ούτε λίγο, ούτε πολύ, έξι μαζί έργα της: ιστορικά, ποιητικά, 2-3 μυθιστορήματα. Έργο πλούσιο, που θέλει χρόνο για μελέτη. Επιφυλασσομάστε.

• Ο καλός φίλος της Ένωσης, ο Ιωνιώτης λογοτέχνης **Κυριάκος Βαλαβάνης**, μας χάρισε την καινούργια σοδειά του με βιβλία, κυρίως κριτικής στην ποίηση και τις εικαστικές τέχνες. Τρυφερός, ζεστός, πάντα καλοπροαίρετος, ευγενικός με όλους, ο Κυριάκος. Νομίζω του χρωστάμε. Έχει λάθε δίμοιο να παρασπονθεθεί.

Να κλείσω τούτη τη μικρή αναφορά μ' ένα απόσπασμα από το ποίημά του "Μάνα":

Μάνα της άνοιξης χαμόγελο ακριβό

έλα και στέρωσε την εύστοχη θωρία σου

χρόατα την έρνοια σου στον πόνο το βουβό

δάσ' μου το χάδι σου στο κάθε άγγιγμά σου.

Δεν είμαι ώριμη στον βίον τον πειρασμό

δεν πήρ' απόθεμα μα κι ούτε της σκιάς σου

βλέπω το ρόλο μου στο ρόλο σου γυμνό

και τη θηρία μου φτωχή στο πέρασμά σου...

Και βέβαια αναλυτικότερη παρουσίαση απαιτείται να γίνει για όλους. Μακάρι να βρούμε και το χώρο. Ωστόσο τους ευχαριστούμε θερμά.

Ο βιβλιοκριτικός

ΣΠΑΡΤΑΛΗΔΕΣ ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΟΙ Σ' ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ειδική μελέτη γραμμένη για τη "Σπάρτη της Ανατολής"

Οι συμπατριώτες μας Σπαρταλήδες μόλις έφτασαν ξεριζωμένοι κι εγκαταστάθηκαν όπως όπως στη Νέα Ιωνία, αλλά και σ' άλλα μέρη της Ελλάδας βάλθηκαν αμέσως να στήσουν από τα ψίχουλα των αποζημιώσεων μικρά και μεγάλα ταπητουργεία προκαλώντας για μια 12/ετία τουλάχιστον (1923-1935) μια κατακόρυφη ανάπτυξη της ταπητουργίας στην Ελλάδα.

Η ταπητουργία που παρήγε διαφόρων τύπων χαλιά, κι όχι μόνο τα "δικά" μας Σπάρτα χαλιάς ήταν μια βιοτεχνία και βιομηχανία που τότε βασιζόταν στα φθηνά γυναικεία μεροκάματα και μπορούσε εύκολα να αναπτυχθεί και ως Οικοτεχνία, όμως δε γινόταν δυστυχώς να παρακολουθήσει και το διεθνή ανταγωνισμό. Γρήγορα έγινε ασύμφορη και εξέπεσε.

Στη θέση της δυναμικά πρόβαλε η συγγενική της κλωστοϋφαντουργία. Τα περισσότερα ταπητουργεία μετεβλήθησαν σε κλωστοϋφαντουργεία. Για την πορεία ανάπτυξης της Κλωστοϋφαντουργίας και τη συμμετοχή των Σπαρταλήδων σ' αυτή, επιφυλασμάστε να μιλήσουμε σ' άλλο μας σημείωμα.

Σ' ετούτο το σημείωμα κάνουμε μια λεπτομερή καταγραφή των επιχειρήσεων που ίδρυσαν και λειτούργησαν οι Σπαρταλήδες, πριν από τον πόλεμο, σ' ολόκληρη την Ελλάδα.

Η εργασία αυτή βασίστηκε σε πηγές και βοηθήματα αλλά και τις πληροφορίες που με μεγάλη επιμέλεια και φροντίδα μας έδωσαν ο κ. Κίμων Ελμαλόγλου και η κ. Πηνελόπη Δουρμούσογλου.

A) Ταπητουργεία στη Νέα Ιωνία

Τα περισσότερα ταπητουργεία, όπως ήταν φυσικό, ιδρύθηκαν και λειτούργησαν στη Ν. Ιωνία στο διάστημα 1923-1940.

Βασικός λόγος που ενίσχυσε τον Παπαϊωακείμ στην ιδέα του να εγκατασταθούν οι ξεριζωμένοι Σπαρταλήδες στη Νέα Ιωνία, ήταν βέβαια τα νερά του Ποδονίφτη, δεδομένου ότι η ανάπτυξη της ταπητουργίας απαιτεί πολλά νερά για το πλύσιμο των χαλιών.

α) Η μεγαλύτερη ίσως βιομηχανία χαλιών στήθηκε μεταξύ 1923-24 από το **Φίλιππο Καχραμάνογλου** στην τότε οδό Δαρδανελίων και σημερινή 28ης Οκτωβρίου, στο χώρο όπου τώρα υπάρχει το Super Market "Τετράς". Επρόκειτο για εργοστάσιο που είχε στεγασθεί σε χώρους μεγάλους και ευπρεπείς και φιλοξενούσε στην ακμή του 70 εργαλείους που λειτούργουσαν συνεχώς.

Ο Φίλιππος Καχραμάνογλου επεξέτεινε γρήγορα την επιχείρησή του στήνοντας παραρτήματα στο Γαλαξίδι (30 εργαλείοι) και στην Κοκκινιά (40 εργαλείοι).

Η ιστορία του Φ. Καχραμάνογλου μας πηγαινει στην αλησμόνητη πατρίδα Σπάρτη, όπου είχε καταφέρει από αμέσως υπάλληλος της Εταιρείας Oriental Carpet να γίνει βιομήχανος με 200 εργαλείους κι αργότερα στη Σμύρνη να έχει εγκαταστήσει άλλη μεγάλη μονάδα καθώς και στα γειτονικά Βουρλά, τη μεγαλύτερη εκτός Σπάρτης, με 110 εργαλείους. Το έργο του συνέχισε ο γιος του **Χάρης Καχραμάνογλου**, που έγραψε και το σύγγραμμα "Το Χαλί".

β) Στην ίδια αυτή οδό Δαρδανελίων, που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε "οδό των χαλιών", αναπτύσσεται ακόμη ταπητουργεία των **Παύλου και Θρασύβουλου Καχραμάνογλου**, ενώ του **Αβραάμ Καχραμάνογλου** ιδρύεται στην οδό Πισιδίας (σε χώρο που μετέπειτα λειτούργησε ο κινηματογράφος "Ριάλιτο").

Λίγο πιο κάτω, στην οδό Δαρδανελίων πάντα, αναπτύχθηκε το ταπητουργείο της **Σοφίας Γαβριηλίδου** (της πασίγνωστης Χαλητζού Σοφίας), στη γωνία με την οδό Μαρμαρά, η οποία πέρα από τους ιστούς που είχε στημένους στο ταπητουργείο της, είχε εγκαταστήσει εργαλείους σε πολλά γειτονικά σπίτια.

Μια μικρή βιοτεχνία ήταν και της **Θεογονίας Κοτζαϊβάζογλου-Αθανασοπούλου**.

γ) Άλλα ταπητουργεία στη Ν. Ιωνία ήταν: • του **Τηλέμαχου Δουρμούσογλου** στην οδό Σμύρνης. Αθηναϊκή επιχείρηση με περίπου 70 εργαλείους. Έδινε δουλειά σε προσφυγοπούλες σ' ολόκληρη την πόλη της Ν. Ιωνίας αλλά και σε μοναχές που δούλευαν στα μοναστήρια της Πάρνηθας και αλλού. Ο Τηλέμαχος Δουρμούσογλου ίδρυσε το ταπητουργείο του το 1925 βασιζόμενος στην εξαιρετική γνώση της σχεδίασης και της ανάμειξης των χρωμάτων.

• του **Δημητρίου Εφραίμογλου**, στην οδό Γρηγορίου Ε'. Για το Δημήτριο Εφραίμογλου μιλήσαμε αναλυτικά στο προηγούμενο φύλλο.

• του **Νικολάου Χατζησταθόγλου**, στην οδό Ρίμνι, που ως ακίνητο σώζεται ακόμη μισοερειπωμένο.

• του **Δημοσθένη Κιοτσέκογλου** στην ίδια οδό.

• του **Πέτρου Κιουρτούογλου**, στην οδό Γρηγορίου Ε'.

• της **Κλεάνθης Λουκίδου**, στην οδό Χριστιανικής Ενώσεως.

• του **Κυριάκου** και του **Σταύρου Μωραλόγλου**. Μετά τον πόλεμο ο Σταύρος μετέφερε την επιχείρησή του στην Εύβοια.

• του **Παύλου Θωρόγλου**, στην οδό Ηρακλείου. Ο γιος του Σάββας συνέχισε την επιχείρηση στη Ρόδο.

B) Ταπητουργεία στην Αθήνα

Η μεγαλύτερη βιομηχανία Σπάρταλη ταπητουργού που εγκαταστάθηκε στην Αθήνα ήταν του **Μηνά Κεχαγιόγλου**, στη συνοικία Κουντουριτσίου, με 80-100 ιστούς. Την επιχείρηση συνέχισαν τα παιδιά του Μηνά: Νάθαν, Ιάσων, Στέφανος.

• Στου ΠΙΕ (Δουργούτι) στήθηκε η βιομηχανία του **Ευστ. Εβρενέζογλου**.

Γ) Ταπητουργεία στους συνοικισμούς

• Ο **Δεσφ. Παπάζογλου** και οι γιοι του (Γιώργος, Κων/νος, Στέλιος και Περικλής) ίδρυσαν και λειτούργησαν μια πολύ μεγάλη μονάδα στο **Περιστέρι**, που αργότερα μετατράπηκε στη γνωστή βιομηχανία μαλλίνων υφασμάτων "Αριστον".

• Στο **Βύρωνα** αναπτύχθηκε η βιοτεχνία χειροποίητων χαλιών των αδελφών **Μωραλόγλου** και **Σ. Σινανίδη**, η εταιρεία "Σπάρτα".

• Στη **Νίκαια** είχαμε αρκετές βιομηχανίες χαλιών:

- του **Ιω. Παγιασλή και Δανόπουλου** (δίπλα στη μάντρα τη Κοκκινιάς)

- του **Μηνά και Αντ. Αθανάσογλου** (με παράρτημα στην Κέρκυρα)

- του **Κυριάκου Καχραμάνογλου**

- του **Πέτρου Ουζούνογλου**

• Στο **Κερασίνι** εγκαταστάθηκε το ταπητουργείο των υιών **Δαμιανού Καχραμάνογλου**: Χαράλαμπος, Περικλής, Ευάγγελος και Χρήστος.

Δ) Ταπητουργεία στην επαρχία

• Η **Έδεσσα** υπήρξε η πόλη που λόγω των πολλών νερών της, φιλοξένησε ανθηρές επιχειρήσεις.

Εκεί εγκαταστάθηκαν οι βιομηχανίες: α) **Ιορδάνη, Στράτου, Ιωάννη και Παναγ. Κοτζαϊβάζογλου**, που αργότερα μετεγκατεστάθη ως εταιρεία παραγωγής χαλιών μηχανής ERCO, στον Περισσό.

β) **Σταύρου Ελμαλόγλου**, γ) **Αδελφών Κουσαντώνογλου** και δ) **Πιπίτσας Ευθύμογλου**.

• Στη **Βέροια** αναπτύχθηκε το ταπητουργείο **Βασ. Ελμαλόγλου** που συνέχισε με το γιο του Δαμιανό στη Θεσσαλονίκη.

• Στη **Θεσσαλονίκη** είχαμε τις επιχειρήσεις του **Δαμιανού Στύλογλου** και του **Νίκου Κιοκπάσογλου**.

• Στο **Βόλο** εγκαταστάθηκε η επιχείρηση του **Πρόδρομου Γρηγοριάδη**, με παράρτημα στη Θεσσαλονίκη, που λειτούργησαν ο γιος του Γρηγόρης και η θυγατέρα του Κλειώ Μητσάκου. Ο Πρόδρομος Γρηγοριάδης ιστορικά έχει αναγνωρισθεί ως ο ιδρυτής της ταπητουργίας στην αλησμόνητη πατρίδα Σπάρτη.

• Στην **Πάτρα** υπήρχε το ταπητουργείο του **Ιορδάνη Ελμαλόγλου** και στις **Σπέτσες** του **Νίκου Σουτζόγλου**.

• Στη **Νέα Αρτάκι** λειτούργησε το ταπητουργείο του **Παντελή Χατζηγεωργίου**.

• Στην **Αλεξανδρούπολη** είχε εγκατασταθεί ο **Βασίλης Αργυριάδης** ενώ στη **Μυτιλήνη** είχε τον **Παντελή Σεραφετινίδη** και το **Σπράτο Χοτζόγλου** (συνεχίζεται με τους κληρονόμους του).

• Τέλος, στην ακριτική **Λήμνο** ο **Ιω. Αρσλαμαλόγλου** είχε εγκαταστήσει τη δική του επιχείρηση.

* Παρόλη αυτή την αναλυτική παρουσίαση δε θεωρούμε ότι έχουμε καλύψει σ' όλη του την έκταση το θέμα, ενώ είναι ενδεχόμενο να υπάρχουν κάποια λάθη που είμαστε πρόθυμοι να διορθώσουμε.

* Να πούμε τελειώνοντας ότι τα μεγαλύτερα καταστήματα πώλησης χαλιών στην Αθήνα, που διηύθυναν Σπαρταλήδες ήταν: του **Κεχαγιόγλου** στο Σύνταγμα, των υιών **Δαμιανού Καχραμάνογλου** στην Καραγεώργη Σερβίας, στην ίδια οδό του Αθανάσογλου και **Σεραφετινίδη**, του **Θρασύβουλου** και **Γεωργ. Ιωαννίδη** στην οδό Πανεπιστημίου και του **Θεόδ. Παπάζογλου** και υιών στην οδό Μητροπόλεως.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ... ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ... ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ...

★ Η χρονιά άρχισε, όπως γίνεται πάντα, πανηγυρικά με την παραδοσιακή γιορτή της κοπή της Βασιλόπιτας. Εφέτος τιμούσαμε τα παιδιά. Τα παιδιά και τους νέους της Σπάρτης, τα παιδιά από το Μαυρολόφο Σερρών (τους Παρλαήδες) κι ακόμη τα προσφυγόπουλα της Κράνια που φιλοξενεί ο Δήμος μας μαζί με ανάδοχες οικογένειες.

Η εκδήλωση άρχισε μ' ένα Σέρβο φλαουτσία, το Ντάνιελ και μια Ελληνίδα πιανίστα που έπαιξαν γνωστά εορταστικά κομμάτια. Αμέσως μετά παιδιά του Λυκείου Ελληνίδων, με παραδοσιακές στολές απ' όλη την Ελλάδα, τραγούδησαν τα κάλαντα.

Ο αντιπρόεδρος της Ενώσεως κ. Ηλίας Μωραλόγλου έκανε εκθέσεις του Δ.Σ. τον Απολογισμό της χρονιάς.

Την παραδοσιακή πίτα μας ευλόγησε εφέτος ο συμπατριώτης μας Πρωτοσύγκελος Μεγαρίδος Πανοσιολογιότατος Γερμανός, που μας συγκίνησε με την προσήλιτά του κι εκπρόσωπος του απουσιάζαντος μητροπολίτη μας κ.κ. Κωνσταντίνου.

Εκλήθηκαν, κατά τη καθιερωμένα, να κόψουν ένα κομμάτι και να προσφωνήσουν ο Δήμαρχός μας κ. Πέτρος Μπουρδούκος, ο επίτ. δήμαρχος κ. Γιάννης Δομνάνης, ο αναπληρωτής Νομάρχης κ. Ν. Αδαμόπουλος, ο Πρόεδρος της Ενώσεως Σμυρναίων κ. Τάκης Βεζυργιάννης, Δημοτικοί Σύμβουλοι και εκπρόσωποι σωματείων.

Ακοούθησε η απονομή των υποτροφιών-βραβείων στους νέους και τις νέες Παιδικής καταγωγής που είχαν περάσει τη χρονιά 1995 στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας και στους δέκα πρώτους νέους και νέες κατοίκους Ν. Ιωνίας, που είχαν δηλώσει συμμετοχή στην προκήρυξή μας και με βάση τον αριθμό των μορίων τους προηγούνταν των λοιπών.

Έτσι βραβεύτηκαν οι εξής: **Α' κατηγορία:** 1) Αθανάσιος Ειρήνη, 2) Εσόγλου Αικατερίνη, 3) Θεμελιός Χρήστος, 4) Κατριτζόγλου Ερμιόνη, 5) Μωραλόγλου Δημήτριος, 6) Χατόγλου Θεοδοσία και 7) Ευθυμίου Άννα.

Β' κατηγορία: 1) Κουλιέπουλου Γεωργία, 2) Καρρά Χαρίκλεια, 3) Πρεβεζιανάκη Δέσποινα, 4) Καρεντζόπουλος Νικόλαος, 5) Καρρά Μάρθα, 6) Ράικου Θεοδώρα, 7) Σιάρκου Αικατερίνη, 8) Μαρίνης Ανδρέας, 9) Κουζανιδής Παναγιώτης, 10) Κατσάνη Άννα.

Η γιορτή έκλεισε με το Χορευτικό νεανικό συγκρότημα του **Μικρασιατικού Συλλόγου Μαυρολόφου Σερρών**, των συμπατριωτών μας Παρλαήδων, που ήρθε για μας ειδικά από τις Σέρρες και πραγματικά εντυπωσίασε.

Η Ένωση, που φιλοξενούσε αυτή τη μέρα τα παιδιά της Κράνια επραγματοποίησε ειδική προσφορά προς το Δήμο από 150.000 δραχμές για ν' αντιμετωπιστούν έκτακτες υποχρεώσεις και δαπάνες των παιδιών αυτών.

★ Μετά το τέλος της γιορτής έγιναν τα εγκαίνια της Έκθεσης «Γάμος-Πανηγύρι-Κάλαντα-Μεταμφιέσεις», του Λυκείου Ελληνίδων, που ιδιαίτερως είχε επιμεληθεί η κ. Βασιλεία Κατσάνη, υπεύθυνη του Π.Τ. Χορού Ν.Ιωνίας, με τους συνεργάτες της. Η Έκθεση αυτή έμεινε ανοικτή, στη συνάντηση, επί 15 ημέρες και την επισκέφθηκαν 1.500 μαθητές ομορειών της Ν. Ιωνίας, του Ηρα-

κλείου, της Μεταμορφώσεως κ.λπ. καθώς και άλλοι επισκέπτες. Όλοι ξεναγήθηκαν κατ' ένα πρωτότυπο τρόπο από την ίδια την κ. Κατσάνη κι είχαν την ευκαιρία να μάθουν τραγούδια, να φτιάξουν κατασκευές και να βιώσουν θέματα και στοιχεία της λαϊκής μας παράδοσης πολύ σημαντικά για τις μέρες που περνούμε.

★ Την Κυριακή, 21 Ιανουαρίου, το πρωί, στο Πνευματικό μας Κέντρο έκοψε τη βασιλόπιτά του το αδελφό σωματείο του Συνδέσμου των Αθαιωτών. Στα πλαίσια αυτής της εορτής παρουσιάστηκε το νέο βιβλίο του συμπατριώτη μας συγγραφέα κ. Βάσου Βογιατζόγλου «Η Αθάλα της Μ. Ασίας». Μίλησαν σχετικά: ο πρόεδρός μας κ. Χάρης Σαπουντζάκης, ο επίκουρος Καθηγητής κ. Νίκος Μπεζαντάκος κι ο τέως υπουργός, Βουλευτής κ. Γιάννης Χαραλάμπους.

Ο Αντιπρόεδρος της Ενώσεως κ. Ηλίας Μωραλόγλου στο βήμα

★ Μία, κατά γενική ομολογία, πολύ όμορφη, σοβαρή και προσεγμένη ως την τελευταία λεπτομέρεια, ήταν η εκδήλωση με οργανώσε η Ένωσή μας σε συνεργασία με τις εκδόσεις «Ερμείας» τη Δευτέρα 11 Μαρτίου, το βράδυ, για να τιμηθεί ο Ιωνιώτης συγγραφέας και ποιητής **Βασίλης Μπατζόγλου**, με την ευκαιρία της έκδοσης της ποιητικής του συλλογής: «Η ποίηση του Μεταίμιου, Α'».

Προλόγησε ο Πρόεδρος μας κ. Χάρης Σαπουντζάκης, που ειδικότερα αναφέρθηκε στην προσωπικότητα και την παρουσία του τιμωμένου στα πράγματα της Ν. Ιωνίας. Για το έργο του μίλησαν οι δημοσιογράφοι Γιάννης Κορίδης και Γιάννης Πλαχούρης. Επιλεγμένα ποιήματα διάβασε η ηθοποιός Σμαράγδα Σμυρναίου, ενώ τραγούδια σε ποίηση Βασίλη Μπατζόγλου ερμήνευσε η συνθέτρια Ρούθα Λουκούμη. Τη συνόδευσε ο Ανδρέας Βουδούρης στο πιάνο, ο Παντελής Γούσας στην κιθάρα και το τραγούδι κι ο Κώστας Γκλιβανός στα κρουστά.

Για τον τιμωμένο μίλησε κι ο δήμαρχος Ν. Ιωνίας κ. Π. Μπουρδούκος. Η αίθουσα ήταν ασφυκτικά γεμάτη από ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών, φίλους και μαθητές του Β. Μπατζόγλου και πολλά μέλη

ΟΙ ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

★ Την Κυριακή, 28 Απρίλη το πρωί γίνεται εφέτος η **Ετήσια Εορτή** της Ενώσεώς μας. Νωρίς, πολύ νωρίς. Όπως νωρίς ήρθε εφέτος το Πάσχα κι όπως ήταν φυσικό η καθιερωμένη γιορτή μας, που γίνεται πάντα την 2η Κυριακή, ορίστηκε πριν καν κλείσει ο Απρίλης.

Το πρόγραμμα ακοουθεθεί δύο μέρη: α) το καθαρά **θρησκευτικό** από ώρας 09.00-10.15, κατά το οποίο στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό των Αγίων Αναργύρων τελείται Αρχιερατική Θεία Λειτουργία με Αρτοκλασσία και Ιερό Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των απωφεισθέντων στη Μικρασία Ελλήνων καθώς και των αποβιωσάντων Ιδρυτών, Ευεργετών και Δωρητών και των διατεθεισών Προέδρων και μελών Δ.Σ. της Ενώσεως και β) το καθαρά **Πανηγυρικό** (ώρα 11.15-13.00) κατά το οποίο θα απονεμηθεί ειδική τιμή στους Σπαρταήδες εκδότες εφημερίδων και δημοσιογράφους (μετά θάνατον και εν ζωή) και θα εμφανισθεί η Ορχήστρα και Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής Μουσικής της Μουσικής Σχολής Περισσού, που θα εκτελέσει πρόγραμμα Μικρασιατικών τραγουδιών σε διδασκαλία και διεύθυνση των Βασιλείου Γρατσούνα και Μαρίας Γαλήνη.

Όπως πάντα θα εμφανισθούν και τα Τμήματα Παραδοσιακού Χορού που λειτουργεί η Ένωσή μας.

★ Τη Δευτέρα 6 Μαΐου, το βράδυ θα γίνει στις αίθουσες του Πνευματικού μας Κέντρου, αφιέρωμα στον ποιητή Τάκη Σινόπουλο, καθώς συμπληρώνονται εφέτος 15 χρόνια από το θάνατό του. Η Ένωση έχει συμμετοχή σ' αυτή την εκδήλωση.

★ Όπως έχουμε από πέρσι ενημερώσει τα μέλη και τους φίλους μας η **ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΝΟΙΞΗ**, αυτός ο τόσο επιτυχημένος θεσμός, που κράτησε 6 χρόνια, θα γίνεται, για μεγαλύτερη επιτυχία, στο εξής κάθε δεύτερο χρόνο. Θα γίνει δηλαδή πλῆον την άνοιξη του 1997.

μας.

Ακοούθησε δεξίωση, την οποία είχε επιμεληθεί με μοναδική φροντίδα, όπως και πολλά άλλα πράγματα, η σύζυγός του συγγραφέα κ. Λίνα Μπατζόγλου.

★ Στο διάστημα 15-22 Μαρτίου το Εκθετήριο μας φιλοξένησε Έκθεση Ζωγραφικής των Ζωγράφων Πύρρου Τζανικόπουλου και Κωνσταντίνου Αντωνέλου.

★ Σημαντική συμμετοχή, τέλος, είχε η Ένωσή μας στις εκδηλώσεις που οργάνωσε, σε συνεργασία με άλλους φορείς, ο Δήμος Ν. Ιωνίας σε μια Εκστρατεία Καταπολέμησης των Ναρκωτικών, στο διάστημα 1-5 Απριλίου 1996. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας έγιναν δύο ομιλίες-συζητήσεις, στο Πνευματικό μας Κέντρο, την 1η και την 3η Απριλίου.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ... ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ... ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ...

Απονομή υποτροφίας στη δ/δα Θεοδοσία Χαϊτόγλου από τον πρόεδρο της Ενώσεως κατά την εορτή της Βασιλόπιτας

Ο δήμαρχος Ν. Ιωνίας κ. Η. Μπουρδούκος βραβεύει την πρώτη νέα της πόλης που επέτυχε στα Α.Ε.Ι.

Το χορευτικό του Μαυρόλογου Σερρών

Από την Έκθεση του Λυκείου των Ελληνίδων

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Η σπλήν της αλληλογραφίας μας σ' αυτό το φύλλο φιλοξενεί ένα τηλεγράφημα του πολυαγαπού μας Δημάρχου Σπαρτιατών κ. Δημοσθένη Ματάλα και μια επιστολή νέας συμπατριώτισσάς μας, που εισήχθη το 1995 στην Ανωτάτη Εκπ/ση και βραβεύτηκε. Δημοσιεύονται όπως έχουν, με τις ευχαριστίες μας. Έχουν ιδιαίτερη πραγματικά αξία οι εύστοχες παρατηρήσεις της νεαρής φίλης, συμπατριώτισσας, δεσποινίδας Αθανασίου. Προσέξτε τις.

ΠΡΟΣ
ΕΝΩΣΗ ΣΠΑΡΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ
ΑΛΑΤΣΑΤΩΝ 23 - Ν. ΙΩΝΙΑ

Αγαπητοί φίλοι. Δυστυχώς λόγω ανεύλημμένων στην Σπάρτη υποχρεώσεων μου δεν δύναμαι να παρευρεθώ στην κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας της Ενώσεώς σας. Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι ο δεσμός που αναπτύχθηκε μεταξύ της Ένωσης Σπάρτης Μικράς Ασίας και της πόλης που έχω την τιμή να εκπροσωπώ, είναι αδελφικός και αντικατοπτρίζει τα αισθήματα όλων μας. Εξ ονόματος του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Σπαρτιατών των κατοίκων της ιστορικής πόλεώς μας αλλά και εμού προσωπικά, εύχομαι στα μέλη της Ενώσεώς υγεία, ευτυχία, οικογενειακή προκοπή, καθώς επίσης και συνέχιση της γόνιμης επιτυχημένης δραστηριότητάς σας.

Με αγάπη
Δημοσθένης Α. Ματάλας
Δήμαρχος Σπαρτιατών

Προς τον Πρόεδρο και το Δ.Σ. της Ένωσης Σπάρτης

Αγαπητοί κύριοι,
Τη φετινή χρονιά, ήμουν τυχερή να παρευρεθώ για πρώτη φορά, στην εκδήλωση που οργάνωσε η Ένωση Σπάρτης για την κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Βασιλόπιτας. Ο λόγος, για τον οποίο η οικογένειά μου και εγώ

ήμασταν προσκεκλημένοι σ' αυτή τη συνάθροιση, ήταν η καταγωγή της γιαγιάς μου από τα Σπάρτα της Μ. Ασίας. Συγκεκριμένα, η προγιαγιά μου, η Κλειώ Καμπούρογλου, ήρθε στη Ν. Ιωνία ως πρόσφυγας στην ηλικία των 15 ετών, λίγο μετά τη Μικρασιατική καταστροφή.

Προς μεγάλη μου χαρά, παρατήρησα πως υπήρχε τέτοια ανταπόκριση από άτομα Μικρασιατικής καταγωγής αλλά και πολλούς άλλους κατοίκους της Νέας Ιωνίας, που γέμισε η πολύ όμορφη αίθουσα στην οποία πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση. Αν και είμαι σχεδόν 18 ετών, έχοντας τελειώσει το σχολείο, οφείλω να ομολογήσω ότι δε γνωρίζω ιδιαίτερα καλά την ελληνική ιστορία καθώς και τα γεγονότα που αφορούν στη Μικρασιατική καταστροφή, γεγονός που με δυσαρσεί και με απογοητεύει, διότι πιστεύω ότι η πλειονότητα της σημερινής νεολαίας έχει άγνοια της ιστορίας του έθνους μας. Βέβαια, ένα σημαντικό μέρος της ευθύνης γι' αυτό, έχει και το εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο και στον τομέα της μετάδοσης γνώσεων και της καλλιέργειας έχει πολλά κενά.

Παρόλα αυτά, μέσα από την Ένωση Σπάρτης και με αφορμή αυτήν την Πρωτοχρονιάτικη εκδήλωση, μπόρεσα να μάθω αρκετά για την καταγωγή μου και για την ιστορία της Ελλάδας. Χαίρομαι, γιατί διαπιστώνω ότι έχω τη δυνατότητα και εκτός σχολείου να πλουτίσω τις γνώσεις και να βοηθήσω τον εαυτό μου, μετέχοντας σε ένα τέτοιο σύλλογο και συμβάλλοντας στις πολυάριθμες δημιουργικές προσπάθειές του.

Συγχρόνως, στην εφετινή εκδήλωση υπήρχε μια ξεχωριστή ζεστασιά και μια μοναδική ατμόσφαιρα κουλτούρας, που διαπερνούσε και ένωνε όσους την παρακολουθούσαν. Μεταξύ άλλων, κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, η Ένωση τίμησε με αξιόλογα βραβεία την προσπάθεια πολλών νέων που πέτυχαν στις πανελλήνιες εξετάσεις την περσινή χρονιά. Έλαβα κι εγώ ένα τέτοιο βραβείο και ευχαριστώ την Ένωση Σπάρτης, γιατί, εκτός των άλλων, μου έδωσε θάρρος για τις νέες προσπάθειες που θα καταβάλλω στο μέλλον.

Ειρήνη Αθανασίου

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ

Ένα παραμύθι από τη Σπάρτη

Το παραμύθι του βασιλιά με τα τρία κορίτσια και του βασιλιά με τα τρία αγόρια

Της Μαριάνθης Καπλάνογλου*

Το παραμύθι αυτό το κατέγραψα την άνοιξη του 1995. Μου το διηγήθηκε η κ. Σουσσάνα Φώτογλου-Κοσμαιίδου, που γεννήθηκε στη Σπάρτη Μικράς Ασίας το 1922, ήρθε με τους γονείς και τη μεγαλύτερη αδελφή της στην Ελλάδα το 1924 και εγκαταστάθηκαν στη Νέα Σπάρτη κοντά στο Τσοτύλι Μακεδονίας, χωριό, όπου κατοίκησαν Σπαρταλήδες μετά την καταστροφή.

Το παραμύθι, που μου αφηγήθηκε, περιλαμβάνει ένα ιδιαίτερα γνωστό αφηγηματικό θέμα, αυτό της μεταμφίεσης του κοριτσιού σε αγόρι, που χρησιμοποιήθηκε από την αρχαιότητα με διαφορετικούς τρόπους σε μυθολογικές διηγήσεις, στο ελληνιστικό μυθιστόρημα, στα μεσαιωνικά εκτεμπλά και σε αγιολογικά κείμενα και βέβαια στα νεότερα παραμύθια. Η συνηθέστερη εισαγωγή του παραμυθιού αυτού παρουσιάζει το θέμα της κόρης που στρατεύεται ως άνδρας στη θέση του γέροντα πατέρα της.

Όπως επισημαίνει ο μεγάλος Έλληνας λαογράφος Γεώργιος Μέγας, οι ελληνικές παραλλαγές του παραμυθιού παρουσιάζουν αρκετές ιδιομορφίες. Έτσι ορισμένα ελληνικά παραμύθια έχουν μια διαφορετική αρχή: παρουσιάζουν δύο βασιλείς, ο ένας με γιους, ο άλλος με θυγατέρες. Ο πρώτος ειρωνεύεται τον δεύτερο που έχει μόνο κορίτσια. Η μικρότερη κόρη αναλαμβάνει τότε να αποδείξει ότι τα κορίτσια έχουν μεγαλύτερη αξία από τ' αγόρια. Αυτή την εκδοχή του παραμυθιού ακολουθεί και η αφηγήτριά μας. Αξίζει επίσης ιδιαίτερα να προσεχτεί το θέμα της αναγνώρισης από το σπασμένο δόντι στο τέλος του παραμυθιού μας.

Η κ. Σουσσάνα Φώτογλου-Κοσμαιίδου είχε ακούσει αυτό το παραμύθι από τον πατέρα της, που, κατά τα λεγόμενά της, υπήρξε σπουδαίος παραμυθάς. Ας αναφέρουμε ότι το διηγήθηκε με τη σειρά της και στο δικό μου πατέρα, που έχει μόνο κορίτσια, ακριβώς για να του αποδείξει την αξία των κοριτσιών!

Κάποτε ήταν δυο βασιλιάδες. Ο ένας είχε τρία κορίτσια και ο άλλος είχε τρία αγόρια. Εκείνος που είχε τ' αγόρια καμάρωνε πολύ κι έλεγε στον άλλο "Ε, κοριτσιών πατέρας", δηλαδή τον περιφρονούσε που είχε μόνο κορίτσια. Ο καίμενος ο βασιλιάς πήγαινε στο σπίτι στενοχωρημένος. Έρχεται η μεγάλη κόρη και του λέει:

"Πατέρα, γιατί στενοχωριέσαι;"

"Άσε με κορίτσι μου", της λέει, "δεν ξέρεις εσύ".

"Πες το να δούμε".

"Ε, να", λέει, "έτσι κι έτσι, αυτά μου είπε ο άλλος βασιλιάς".

"Αμάν πατέρα", του λέει, "κι εγώ νόμιζα γαμπρό δε με βρήκες και στενοχωριέσαι".

Φεύγει η μεγάλη κόρη, αυτός καθόταν πάλι στενοχωρημένος. Μετά έρχεται η μεσαία:

"Πατέρα τι έχεις;"

"Άσε με, κορίτσι μου, η μία η μεγάλη με στενοχώρησε πιο πολύ και συ τώρα θες να

μάθεις".

"Όχι, πατέρα, πες μου".

Της λέει έτσι κι έτσι κι αυτή τα ίδια:

"Όχι", λέει, "κι εγώ νόμιζα γαμπρό δε βρήκες και στενοχωριέσαι".

Φεύγει κι αυτή. Πάλι καθόταν αυτός στενοχωρημένος. Έρχεται κι η τρίτη, η μικρότερη.

"Πατέρα να με πεις".

"Άσε με παιδί μου, οι δυο άλλες με στενοχώρησαν πιο πολύ, κι εσύ...".

"Όχι, να μου πεις".

Της λέει ο πατέρας της έτσι κι έτσι.

"Εντάξει", του λέει αυτή. "Άυριο πήγαινε σ' αυτόν που σε λέει κοριτσιών πατέρα και πες του: να στείλουμε το δικό σου το μικρό γιο και τη δικιά μου τη μικρή τη θυγατέρα στα ξένα και να δούμε τι θα κάνουν".

Έτσι κι έγινε. Την άλλη μέρα η μικρή κόρη του ενός βασιλιά και ο μικρός γιος του άλλου ετοιμάστηκαν να πάνε στα ξένα. Φόρτωσαν τα άλογα τι θα πάρουν. Αλλά το κορίτσι ήταν πολύ έξυπνο. Στο δρόμο λέει στο παιδί:

"Κοίταξε, εσύ δε θα κάνεις τίποτα. Μόνο όταν θα κοπρίσει το άλογο, αυτά θα τα μαζέψεις στο τσουβάλι, δε θα τ' αφήσεις, γιατί αυτά κάνουν πολλά χρήματα, όταν θα γυρίσουμε στην πατρίδα".

Αυτός ήταν λίγο αγαθός, φαίνεται κι, όπως του είπε, τα μαζεύει.

Αυτή έφτασε σε μια πολιτεία. Αλλά δεν ήταν σαν κορίτσι, είχε ντυθεί άντρας, και τα μαλλιά, όλα, δε φαινόταν που ήταν κορίτσι. Εκεί γνωρίστηκε με βασιλόπαιδα, έκαναν τρεχάματα, αγώνες, παντού κέρδιζε αυτή. Αλλά ένα βασιλόπουλο την κοίταζε, την ανάσταινε, έλεγε "αυτή κοπέλα πρέπει να είναι".

Με τα πολλά μια μέρα της λέει:

"Θα παλαιψουμε".

Κι εκεί που πάλευε έσπασε το δόντι της, εδώ πέρα μπροστά.

Από κει πια αυτή γέμισε λίρες, πράματα, λέει:

"Να γυρίσουμε στην πατρίδα".

Αυτή γέμισε τα τσουβάλια της λίρες, πράματα, ο μικρός ο γιος του άλλου βασιλιά γέμισε τα τσουβάλια του με ακαθαρσίες του αλόγου.

Έφτασαν στην πατρίδα. Αυτή ντύθηκε πάλι κορίτσι. Μαζευτήκανε στην πλατεία ο κόσμος, λέει:

"Ξεφορτώστε πρώτα του κοριτσιού το άλογο".

Χτυπάνε τα τσουβάλια, τ' ανοίγουν, χύθηκαν οι λίρες. Ανοίγουν και του παιδιού, χύθηκαν τα βρώμικα.

"Κοιτάξε", λέει τώρα, "ποιος έχει κορίτσια και ποιος έχει παιδιά". Απ' τη ντροπή του έφυγε αυτός που καμάρωνε ότι είχε παιδιά.

Το βασιλόπουλο όμως απ' την άλλη πολιτεία, εκείνο που την έχασε, πήγαινε από πολιτεία σε πολιτεία και τη γύρευε αυτή που συμπαθούσε. Γιατί το βασιλόπουλο ήξερε ότι αυτή δεν ήταν αγόρι. Και πουθενά δεν την έβρισκε. Μια μέρα, εκεί που γυρνούσε, πέρασε κάτω από το μπαλκόνι της και κοίταξε κι αυτός είδε το δόντι της, που ήταν σπασμένο. Κι από κει τη γνώρισε το βασιλόπουλο και ήρθε και την πήρε και ζήσαν αυτοί καλά και μεις καλύτερα.

* Η Μαριάνθη Καπλάνογλου είναι Σπαρταλιά τρίτης γενιάς. Λιχιστός του Τριμηνατού Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών. Διπλωματούχος Πανεπιστημίου Παρισιών και υπότροφος του Ι.Κ.Υ. Έχει συμμετάσχει σε πολλά συνέδρια κι έχει κυκλοφορήσει πέντε μυθιστορημάτά της για παιδιά από το 1992 έως σήμερα.

Σπαρτιαλές δουλεύουν στο χαλί (φωτογραφία από το Μουσείο της Ενόστειας)

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΡΑΦΩΔΙΑ

Ο Σωτήρης Σκίπης υπήρξε ένας ρομαντικός όσο και πληθωρικός, λυρικός ποιητής του μεσοπολέμου. Αθηναίος και δυτικοθρεμένος.

Κι όμως στο ποίημά του "Μικρασιατική Ραφωδία" πλέκει θάλαγα τον ύμνο των γυναικών της Σπάρτης που ύφαιναν το χαλί! Τις ονομάζει βέβαια "Σπαρτιανές" αποφεύγοντας τον όρο "Σπαρτιαλές", ίσως γιατί δεν τον πούσε καλά. Δεν πειράζει.

Παραθέτουμε πιο κάτω και τις 8 στροφές της ραφωδίας σαν ένα ελάχιστα δείγμα ευγνωμοσύνης στην αλλοτινή τους προσφορά.

*Ω Μπρουσιανές και Σπαρτιανές κοπέλλες
κρινόθωρες και χαμηλοβλεπούσες
εσάς να τραγουδήσω όπως σας πρέπει
οι Ελικώνιες με προστάζουν Μούσες.*

*Όταν εκεί στο απλόχωρο εργαστήρι,
γύρω απ' τον αργαλιόν έρχεσθ' ομάδι
και το χαλί της δόλιας σας πατριδος,
υφαίνετ' από το πρωί ως το βράδυ.*

*Κι η συντροφιά και το έργο το εμπνευσμένο,
σας κάνει και ξεχνάτε τον καύμο σας,
ξεχνάτε την ορφάνια σας την έρμη,
την προσφυγιά και τον ξενιτεμό σας.*

*Και γίνεστε περιβολιών γαλιάντρες
και γίνεστε του κάμπου εσείς τα σπάρτα,
κρινόθωρες και χαμηλοβλεπούσες
κοπέλλες απ' τη Μπρούσα και τη Σπάρτα.*

*Κι υφαίνετε στου κλιμιού τις άκρες
κάποια ξωκκλήσια μυστικά κι ανήλια
όπου ραγιάδες στης σκλαβιάς τα χρόνια
προσεύχονται με πικραμένα χείλια.*

*Πεταλουδίτσες πράσινες πιο πέρα
φτερουγίζουν απάνω από λουλουδία
κι ένας γέρος στη μέση καθισμένος
ψιθυρίζει του Ακρίτα τα τραγούδια.*

*Και μοιάζουν τα τραγούδια, άμοιρη Χώρα,
τους χαλασμούς σου να διηγούνται πάλι.
Πόσες φορές χαλάστηκες ως τώρα
και πόσες δεν ξανάγινες μεγάλη.*

*Γιατί μας στα γυρίσματα των κύκλων
ότι κι αν έρθει, ότι κι αν βρέξει, ότι κι αν γίνει
σαν το πανί αν μαζεύεσαι για λίγο,
απλώνεσαι και πάλι, ω Ρωμιούση...*

*Από την εκδήλωση για το Βασίλη Μπατζόγλου.
Οι εισηγητές κ.κ. Γ. Κοριδής και Γ. Πλαχούρης, ο κ. Χ. Σαπουντζιάκης,
η συμπατριώτισσά μας ηθοποιός Σμαράγδα Συμυρναίου*

Τα προσφυγόπουλα της Κρίνα τραγουδούν τα κάλαντα της πατρίδας τους

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΜΑΣ

Καθώς πλησιάζει το τέλος της σαιζόν, ανασκοπώντας τις δραστηριότητες των τμημάτων μας, θα μπορούσαμε να πούμε ότι έγινε μια πολύ καλή προσπάθεια, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει, ιδιαίτερα στον τομέα του χορού, ότι δεν υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης στο μέλλον.

• Το ΣΚΑΚΙ μας πήρε κατ' αρχήν μέρος στο οικείο Πρωτάθλημα Παμπαίδων της Σκακιστικής Ομοσπονδίας περιοχής Αττικής. Κάθε Κυριακή πρωί δίναμε αγώνες, πότε στην Ένωσή μας, πότε στο Περιστερί, στη Μεταμόρφωση, στον Κορυδαλλό, στου Παπάγου κ.λπ. κ.λπ. Είχαμε γενικά καλή πορεία, παρά το γεγονός ότι εφέτος χάσαμε αρκετά παιδιά, απ' αυτά που πέσει είχαν κερδίσει πολλούς τίτλους. Τελικά στη βαθμολογία ήρθαμε στην 11η θέση, μεταξύ 24 ομάδων.

Εκείνο που θέλουμε να πούμε εδώ, είναι πάντα ότι δεν είναι ζητούμενό μας ο φανατισμός κι ο ανταγωνισμός, αλλά η γνωριμία κι επικοινωνία με άλλα παιδιά που αγαπούν το Σκάκι.

Σημασία ακόμη έχει η οργάνωση αυτών των συναντήσεων κι εδώ - πιστέψτε μας - πήραμε άριστα. Ο Νίκος Χατόγλου βοηθούμενος κι από το γιο του Κοσμά, αλλά και γονείς σκακιστών τα κατάφεραν περίφημα στην υποδοχή και τη φιλοξενία.

Όταν αυτό το πρωτάθλημα τέλειωσε, ο ματρ κ. Ορνιθόπουλος έκρινε ότι θα μπορούσαμε να πάρουμε μέρος και σ' ένα άλλο μεγαλύτερο πρωτάθλημα, όπου όμως οι ομάδες δεν έχουν μόνο παιδιά. Ενώ όπως ήταν φυσικό, συναντήσαμε πολλές δυσκολίες.

Ωστόσο, επειδή μένουν ακόμη αγώνες και το τελικό τουρνουά, αναλυτικότερα για το Σκάκι θα πρέπει να μιλήσουμε στο προσε-

χές φύλλο της εφημερίδας μας, που ελπίζουμε, εμβόλιμα, να βγει τον προσεχή Οκτώβριο.

• Ο ΧΟΡΟΣ επίσης οργανώθηκε με την ευθύνη της κ. Τέτας Κόλια καλά. Υπήρξαν ουσιαστικά 3 γκρουπ. Των μικρών παιδιών, των μεγαλύτερων παιδιών και των ενηλίκων. Σύνολο 35 άτομα. Όχι ευκαταφρόνητο βέβαια.

Ωστόσο χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά γιατί τ' αποτελέσματα, όταν μάλιστα έχουμε να κάνουμε με μικρά παιδιά, δεν φαίνονται αμέσως.

Μελετήσαμε με προσοχή όλα τα προβλήματα και τις προτάσεις και από τη νέα σαιζόν θα υπάρξουν πολλά καινούργια στοιχεία.

Εκείνο που σπεύδουμε να πούμε από τώρα είναι ότι περιμένουμε μεγαλύτερη συμμετοχή από παιδιά των συμπατριωτών μας.

• Με την ευγενική παραχώρηση του Ιδρύματος Μικρασιατικής Χειροτεχνίας (Ίδρυμα Κερεσεντζή) και με τη διδασκαλία της κ. Παπουτσοπούλου συνεχίστηκαν κι εφέτος τα μαθήματα Παραδοσιακού και Μικρασιατικού Κεντήματος. Το παρακολούθησαν κατά μέσο όρο 12 κυρίες και δεσποινίδες.

• Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ μας εμπλουτίζεται συνεχώς, χάρις και στην ειδική κληροδοσία των αιμηνίστων Μεγάλων Ευεργετών μας ΓΑΒΡΙΗΛ και ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΣ ΤΣΑΚΙΡΗ. Η Βιβλιοθήκη μας αναπτύσσει με ιδιαίτερη επιμέλεια το Τμήμα "Μικρασιατικός Πολιτισμός" σε βαθμό τέτοιο, ώστε σε λίγο καιρό ν' αποτελεί ειδικό Αυτόνομο Τμήμα που θα εξυπηρετεί όλους όσοι αγαπούν τα θέματα της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Μικρασίας.

ΔΩΡΕΕΣ-ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Στο διάστημα από 1.1.1996 έως 25.4.1996 έγιναν από μέλη, συμπατριώτες και φίλους της Ενώσεως Σπάρτης Μ. Ασίας πολλές δωρεές για την εξυπηρέτηση των εθνωφελών, μορφωτικών, πολιτιστικών και φιλανθρωπικών της σκοπών. Τους ευχαριστούμε θερμά.

- Ο κ. Στέλιος Σαράφογλου προσέφερε 10.000 δραχμές στη μνήμη των γονέων του καθώς και ποσό 5.000 δραχμών στη μνήμη των Σπαρταλήδων Α' γενιάς.
- Η κ. Έλλη Γαβριήλογλου προσέφερε 20.000 δραχμές στη μνήμη του συζύγου της.
- Ο πανοσολογιώτατος Γερμανός Κυριακίδης προσέφερε 10.000 δραχμές στη μνήμη των γονέων του.
- Ο κ. Κώστας Παπάζογλου προσέφερε 10.000 δραχμές στη μνήμη των γονέων του.
- Ο κ. Νικόλαος Θεμελίδης προσέφερε 10.000 δραχμές στη μνήμη των γονέων του.
- Ο κ. Ιωακείμ Παπαϊωακείμ προσέφερε 30.000 δραχμές στη μνήμη του πατρός του.
- Η κ. Ευαγγελία και ο κ. Γιώργος Εμβλωμένος προσέφεραν 20.000 δραχμές.
- Ο κ. Νίκος Ακίλογλου προσέφερε 15.000 δραχμές.
- Ο κ. Ιωάννης Εσόγλου προσέφερε 15.000 δραχμές.
- Η κ. Αρετή Ελμαλόγλου προσέφερε 20.000 δραχμές της θείας της Ανδρονίκης Μυστακίδου.

• Η κ. ΑΓΛΑΪΑ ΔΙΟΝ. ΕΦΡΑΙΜΟΓΛΟΥ από τη Θεσσαλονίκη προσέφερε 50.000 δραχμές στη μνήμη των προσφώνων νεκρών της.

- Ο κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ και η κ. ΚΛΕΙΩ ΜΗΤΣΑΚΟΥ προσέφεραν 50.000 δραχμές στη μνήμη γονέων και αδελφών τους.
- Η κ. ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΠΑΠΑΣΛΗ προσέφερε αθροιστικά 100.000 δραχμές στη μνήμη του συζύγου της.
- Ο κ. ΣΙΜΟΣ ΕΦΡΑΙΜΟΓΛΟΥ προσέφερε αθροιστικά 100.000 δραχμές στη μνήμη των γονέων του (εκ μέρους όλων των παιδιών τους).
- Η κ. Δέσποινα Σταμάτη προσέφερε 10.000 δραχμές στη μνήμη Κυριάκου και Φεβρωνίας Σεραφίμωδη.
- Ο κ. ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΛΑΝΟΓΛΟΥ προσέφερε 50.000 δραχμές στη μνήμη του πατρός του Κυριάκου.

• Στη μνήμη του Μ. Ευεργέτου της Ενώσεώς μας ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΟΥΛΑΚΟΓΛΟΥ έγιναν οι εξής δωρεές:

- * Χρυσούλας Παγιαολή 30.000 δραχμών.
- * Γεωργίου και Αντιγόνης Φίλιου 10.000 δραχμών.
- * Μένης Αναστασιάδου 10.000 δραχμών.
- * Σταύρου Αναστασιάδη 10.000 δραχμών.
- * Αναστασίας Αναστασιάδη 10.000 δραχμών.
- * Οικογένειας Ευλαμπίας Αναστασιάδη 30.000 δραχμών.
- * Ευανθίας Πεσματζόγλου 20.000 δραχμών.
- Η κ. Κυριακή Λαουρέντιους προσέφερε το ποσό των 10.000 δραχμών.
- Η κ. Ολυμπία Δαμιανίδου Τυλιγάδα για τη συμπλήρωση 6 μηνών από το θάνατο του αδελφού της Δαμιανού προσέφερε 25.000 δρχ.

* * *

Ακόμη ευχαριστούμε θερμά τον κ. Ιωακείμ Παπαϊωακείμ για τις φωτογραφίες του και τα άλμπουμ.

Τον κ. Σταύρο Παπαγερασίμου για τα λουλούδια και τον στολισμό των αιθουσών. Τον κ. Χαράλ. Μπαλόγλου για τα 3 βιβλία που μας έστειλε. Την κ. Αγγελική Μπατζόγλου για τα 5 βιβλία της (Ομήρου Ιλιάδα-Οδύσσεια και Δημοσθένη Γ' Ολυμπιακός).

Τον κ. Γιάννη Βέλλη για τα περιοδικά της τέχνης της φωτογραφίας. Την κ. Κυριακή Σαπουντζίκη για τις βιντεοσκοπήσεις των εκδηλώσεών μας. Τα συνεργεία του Δήμου μας για την πασχαλιάτικη περιποίηση του κήπου μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Ενώσεως Σπάρτης Μ. Ασίας

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ Ο.Π.Σ.Ε.

Η Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδας, με έγγραφά της και δελτία Τύπου διαμαρτύρεται: α) για την υποστολή της ελληνικής σημαίας από τη βραχονησίδα Ίμια ενώ παράλληλα: β) Έρχεται αρωγός στην κίνηση του Συλλόγου των Περγαμνών "Ο Άτταλος" να μην αποδοθούν στους Τούρκους οι πολύτιμοι αρχαιολογικοί θησαυροί της Ακροπόλεως της Περγάμου, που βρίσκονται στο Μουσείο του

Βερολίνου, αλλά εξαντιθέτου να παραχωρηθούν στην Ελλάδα, διότι ήταν έργα των προγόνων μας.

Το σωματείο των Περγαμνών έχει προχωρήσει σ' έναν μεγάλο και δύσκολο αγώνα.

Κατανοούμε απολύτως τη σημασία του. Και επικροτούμε. Και συμπαραστεκόμαστε στο ιστορικό σωματείο. Ο αγώνας τους είναι και δικός μας αγώνας.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΜΑΡΙΑΝΘΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Μια ακόμη από τις ευγενικές συμπατριώσες μας έφυγε... Η Μαριάνθη Σακελλαρίου, αδελφή του αξέχαστου αντιπροέδρου μας Λουκά Ουλκέρογλου. Γλυκύτατη, σεμνή, με πλείστα ενδιαφέροντα. Δεν έλειπε ποτέ από τις εκδηλώσεις μας.

Θα τη θυμόμαστε...

* * *

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΛΑΚΟΓΛΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑ

Στη Ν. Ιωνία σήμερα πρώτη του μηνός Απριλίου 1996 συνήλθε εκτάκτως το Δ.Σ. της Ενώσεως μετά το θλιβερό άγγελμα του θανάτου του συμπατριώτη μας, Μεγάλωτη, σεμνή, με Συλλόγου Παναγιώτη Κουλάκογλου

κι αφού άκουσε τον Πρόεδρο, ο οποίος εξήρε τις πολλαπλές προσφορές του εκλιπόντος και ανεφέρθη στην προσωπικότητά του, αποφάσισε τα εξής:

- 1) Να παραστεί σύσσωμο το Δ.Σ. στην κηδεία του.
- 2) Να κατατεθεί στεφάνι επί της σορού του.
- 3) Να εκφραστούν τα συλλυπητήρια στην οικογένειά του.
- 4) Να διαβαστεί το παρόν από την Ειδ. Γραμματέα κ. Π. Δουρμούσογλου κατά την κηδεία και να δημοσιευθεί στον Τύπο.

Ο Πρόεδρος Ο Γ. Γραμματέας
Χ. Σαπουντζίκης Κ. Ελμαλόγλου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Το γνωστό για την πολυσιχδή δράση του "Λουριδείο Ίδρυμα: Μνημείο της Πόλης" προχώρησε στην ίδρυση της Επιστημονικής Εταιρείας Ερεύνης του Ελληνορθόδοξου Βυζαντινού Πολιτισμού "ΕΛ.ΒΥ.ΠΟ".

Για την εκτέλεση του έργου της, η Εταιρεία κατευθύνεται από Συμβούλιο Εμπειρογνομώτων και ερευνητών με επικεφαλής το μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα, της καθηγήτριας κ. Ελένης Γλύκατζη Αρβελέρ, των ακαδημαϊκών κ.κ. Ευ. Μουστοπούλου και Ευ. Θεοδώρου και πολλών πανεπιστημιακών δασκάλων και ειδικών ερευνητών.

Σκοπός της σύστασης αυτής της εταιρείας, όπως εξήγησε ο πρόεδρος του Ιδρύματος, καθηγητής κ. Ορέστης Λουριδής είναι η μελέτη σε βάθος του Ελληνορθόδοξου Πολιτισμού του Βυζαντίου, που σήμερα κρίνεται από Γάλλους, Γερμανούς και Άγγλους Βυζαντινολόγους.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΑΣ ΔΡΑΣΗ

Πάντα κι όχι μόνο με την ευκαιρία των εορτών των Χριστουγέννων και του Πάσχα, η Ένωσή μας ανταποκρίνεται όπου κι όσο μπορεί και στον κοινωνικό της ρόλο.

Έτσι και τώρα, παραμονές του Πάσχα, η Επιτροπή Κυριών (Π. Δουρμούσογλου, Ρ. Αιγυπτιάδου, Μ. Χατόγλου) διένειμε σε οργανισμούς και μεμονωμένους έχοντες ανάγκη το ποσό των 200.000 δραχμών.